

Határozatok Tára

C-372/19. sz. ügy

**Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (SABAM)
kontra
Weareone.World BVBA és Wecandance NV**

A Bíróság ítélete (ötödik tanács), 2020. november 25.

„Előzetes döntéshozatal – Verseny – EUMSZ 102. cikk – Erőfölénnyel való visszaélés – A »tisztelegtelen ár« fogalma – Közös jogkezelő szervezet – *De facto* monopolhelyzet – Erőfölény – Visszaélés – Zeneművek zenei fesztiválokra való előadása – A belépőjegyek értékesítéséből származó bruttó bevételen alapuló táblázat – A közös jogkezelő szervezet szolgáltatásával való észszerű kapcsolat – A közös jogkezelő szervezet zenei repertoárja ténylegesen előadott hányadának meghatározása”

1. *Erőfölény – Tisztelegtelen üzleti feltételek – Értékelés – Monopolhelyzetben lévő közös jogkezelő szervezet – A fesztivál belépőjegyeinek értékesítéséből származó bruttó bevételre alkalmazott díj alapján kiszámított jogdíjak alkalmazása – Visszaélés – Hiány – A védett zeneművek felhasználásán kívüli tényezőkkel kapcsolatos költségek levonhatóságának hiánya – Hatás hiánya – A nemzeti bíróságra háruló ellenőrzés (EUMSZ 102. cikk, első bekezdés, a) pont)*

(lásd: 28–32., 37–48. pont)

2. *Erőfölény – Tisztelegtelen üzleti feltételek – Értékelés – Monopolhelyzetben lévő közös jogkezelő szervezet – Jogdíjak alkalmazása a repertoárjába tartozó művek előadása miatt – Az e gyűjteményből származó, előadott zeneművek aránya alapján sávós átalánycsökkentést alkalmazó rendszer – Megengedhetőség – Feltételek – A nemzeti bíróságra háruló vizsgálat (EUMSZ 102. cikk, első bekezdés, a) pont)*

(lásd: 28–32., 49–59. pont)

Összefoglalás

A SABAM egy profitérdekelt gazdasági társaság, amely Belgiumban a szerzői jogok egyetlen közös jogkezelő szervezete. E minőségében biztosítja többek között a repertoárjában szereplő zeneművek többszörözéséért és nyilvánosságához való közvetítéséért járó szerzői jogdíjak beszedését és felosztását. A Weareone.World és a Wecandance a maguk részéről a Tomorrowland és a Wecandance éves fesztiválok szervezői (a továbbiakban: fesztiválszervezők). E különböző események során a SABAM repertoárjába tartozó, szerzői jogi védelem alatt álló

zeneműveket használtak. A fesztiválszervezőktől e jogcímen követelni kívánt díjak beszedése érdekében a SABAM e díjak összegét a szabad választása szerinti két díjszabás egyike – a jelen esetben az „alapidíj” – alapján határozta meg.

Az alapidíjat a jegyek értékesítéséből származó bruttó bevétel alapján kell kiszámítani, levonva a foglalási költségeket, a fizetendő adót, illetve vagylagosan a művészeti költségvetés alapján, amennyiben annak összege meghaladja a bruttó bevételt. Ezenkívül az alapidíj sávós átalányrendszert ír elő, amely lehetővé teszi a fesztiválszervező számára, hogy engedményben részesüljön a SABAM repertoárjából származó, az esemény során ténylegesen előadott zeneművek száma alapján,¹ feltéve hogy azok listáját meghatározott határidőn belül közölte.

A fesztiválszervezők vitatták a követelt összegeket, tekintettel arra, hogy az így kiszámított díjak nem felelnek meg a SABAM által nyújtott szolgáltatások gazdasági értékének, megsértve az erőfölénnyel való visszaélésnek az EUMSZ 102. cikkben foglalt tilalmát. A SABAM ekkor kérelmekkel fordult az ondernemingsrechtbank Antwerpenhez (vállalkozási ügyek bírósága, Antwerpen, Belgium) annak érdekében, hogy a bíróság kötelezze a fesztiválszervezőket a követelt összegek megfizetésére, amelyekkel szemben a szervezők a SABAM által alkalmazott díjtáblázatnak az EUMSZ 102. cikkre tekintettel való jogellenességére hivatkozva tiltakoztak.

E körülmények között az eljáró belga bíróság úgy határozott, hogy pontosítást kér a Bíróságtól az „erőfölénnyel való visszaélés” fogalmával kapcsolatban, amelyet szükségesnek ítélt ahhoz, hogy határozni tudjon a szóban forgó díjtáblázat két vitatott részéről.

A Bíróság álláspontja

Az olyan közös jogkezelő szervezet, mint a SABAM, amely monopóliummal rendelkezik valamely tagállam területén a védelem alatt álló művek egy csoportjára vonatkozó szerzői jogok kezelésére, az EUMSZ 102. cikk szerinti erőfölénnyel való visszaélés tilalma alá tartozik. Ennek megállapítását követően a Bíróság először is hangsúlyozza, hogy a nemzeti bíróság feladata az ilyen visszaélés fennállásának az ügy összes körülményére tekintettel történő megállapítása. A közös jogkezelő szervezet által követelt díjakat illetően a Bíróság emlékeztet arra, hogy a tisztességtelen üzleti feltételek előírása révén megvalósuló visszaélés² következhet az alkalmazott ár túlzott jellegéből, amennyiben úgy tűnik, hogy ez utóbbi nem áll észszerű kapcsolatban az ilyen szervezet által nyújtott szolgáltatás gazdasági értékével, amely szolgáltatás abban áll, hogy az általuk kezelt szerzői jogi védelem alatt álló zeneművek repertoárját teljes egészében a felhasználók rendelkezésére bocsátják. E tekintetben különösen fontos megfelelő egyensúlyt teremteni a szerzőknek a megfelelő díjazáshoz való joga és a felhasználók jogos érdekei között, figyelembe véve nem csupán magának a közös jogkezelésnek a gazdasági értékét, hanem a művek felhasználásának jellegét és terjedelmét, valamint az e felhasználás által generált gazdasági értéket is.³ Így, amikor a ténylegesen viselt költség és a ténylegesen felszámított ár közötti eltérés túlzott mértékűnek tűnik, a szóban forgó díjazás tisztességtelen jellegét össze kell hasonlítani más releváns tényezőkkel, mint amilyen az erőfölényben lévő vállalkozás által az ugyanazon érintett piacon korábban alkalmazott árak, az ilyen vállalkozás által más szolgáltatásokért vagy az

¹ A jelen ügyben ezen átalányrendszer értelmében az alapidíj egyharmadát vagy kétharmadát kell figyelembe venni, ha az előadott zeneműveknek kevesebb mint egyharmada vagy kétharmada származik a SABAM repertoárjából.

² Az EUMSZ 102. cikk első bekezdésének a) pontja értelmében.

³ Lásd még a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló, 2014. február 26-i 2014/26/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 84., 72. o.) 16. cikkének (2) bekezdését.

ügyfelek különböző kategóriái tekintetében alkalmazott árak, vagy akár más vállalkozások által ugyanezen szolgáltatásokért vagy más tagállamokban hasonló szolgáltatásokért alkalmazott árak, feltéve hogy ezen összehasonlítást egységes alapon végzik.

A Bíróság tehát e megfontolások fényében vizsgálja meg a szóban forgó díjtáblázat két vitatott részét.

Ami elsősorban a belépőjegyek értékesítéséből származó bruttó bevételre alkalmazott díj alapján kiszámított jogdíjak elfogadhatóságát illeti, a Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy valamely közös jogkezelő szervezetnek a zenei rendezvényből származó bevételek százalékán alapuló díjtáblázatát a szerzői jog szokásos hasznosításának kell tekinteni, és főszabály szerint észszerű kapcsolatban áll az e szervezet által nyújtott szolgáltatás gazdasági értékével. Ez érvényes az alapügyben szereplőhöz hasonló díjtáblázatra is, mint amelyről az alapügyben szó van, amely nem teszi lehetővé a fesztivál szervezéséhez kapcsolódó összes olyan költség figyelembevételét, amely nem áll kapcsolatban az ott előadott zeneművekkel. A Bíróság következőképpen úgy ítéli meg, hogy az ilyen díjtáblázat közös jogkezelő szervezet általi alkalmazása főszabály szerint nem minősül visszaélészerű magatartásnak. E tekintetben a Bíróság hangsúlyozza, hogy nem csupán különösen nehéznek bizonyulhat objektív módon meghatározni és számszerűsíteni az előadott zeneművekkel kapcsolatban nem álló terheket, hanem költséges is, mivel a szükséges vizsgálatok a kezelési költségek aránytalan növekedését vonhatják maguk után. A Bíróság szerint ez csak akkor lehet másként, ha a nemzeti bíróságra háruló vizsgálatok arra engednek következtetni, hogy a szóban forgó díjtáblázat alapján ténylegesen kivetett díjak túlzott mértékűek az ügy összes körülményére tekintettel, ideértve a megállapított díj mértékét, és e mérték meghatározásának alapját.

Másodsorban, ami az előírt díjak kiszámítása során annak figyelembevételét illeti, hogy az előadott művek a szóban forgó jogkezelő szervezet repertoárjának mekkora hányadát jelentik, a Bíróság emlékeztet arra, hogy minden díjtáblázatban figyelembe kell venni a szerzői jogi védelem alatt álló zeneművek ténylegesen felhasznált mennyiségét. A jelen ügyben a szóban forgóhoz hasonló sávós átalányrendszer bizonyos mértékben – noha pontatlanul – figyelembe veszi ezt a nagyságrendet. Az ilyen rendszer visszaélészerű jellege azonban nem zárható ki, ha létezik olyan alternatív módszer, amely lehetővé teszi e művek felhasználásának pontosabb beazonosítását és számszerűsítését, anélkül hogy a kezelési költségek aránytalan növekedését vonná maga után. Ilyen körülmények között a Bíróság elfogadhatónak ítéli az ilyen sávós átalányrendszert, feltéve hogy a nemzeti bíróság megbizonyosodik arról, hogy az előadott műveknek a SABAM repertoárjából származó részének pontosabb meghatározása bizonyított műszaki vagy gazdasági akadályokba ütközik.